

Léčiva migrény

Migréna =

ataky pulsující bolesti hlavy (+nauzea, vomitus)

- primární cefalgie – žádné organické změny

Rozdělení léčiv migrény

Léčiva akutního migrenosního ataku

- **nespecifická:**
  - analgetika, NSAID (ASA, paracetamol, diklofenak, ibuprofen, naproxen)
- **specifická:** antimigrenika
  - **triptany**
  - ~~namelové alkaloidy~~
- antiemetika (metoklopramid, thiethylperazin)

Profylaktika

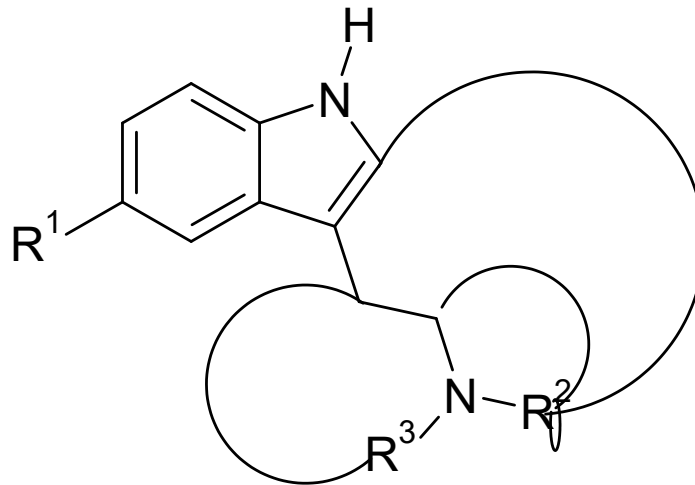
- β -adrenolytika (metoprolol)
- blokátory Ca^{2+} kanálů (flunarizin)
- antiepileptika (valprooová kys.)
- antidepresiva (amitriptilin)
- NSAID

Léčiva chronické migrény

- profylaktika
  - β -adrenolytika
  - valproová kys.
  - topiramát
  - flunarizin
  - amitriptilin
  - kandesartan
  - onabotulotoxin
  - monoklonální protilátky proti GCRP

Triptany

- působí agonisticky na serotoninové 5-HT_{1B/1D} receptory
- t.č. léky druhé volby za analgetiky
- obsahují tryptaminové seskupení (= fragment 2-(2-aminoethyl)indolu)

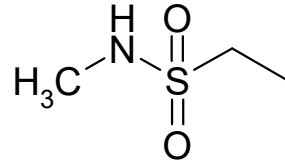
Obecná struktura triptanů

- NÚ: ospalost, nauzea, vertigo, parestéze v obličeji

Triptany

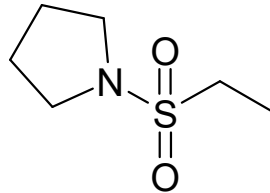
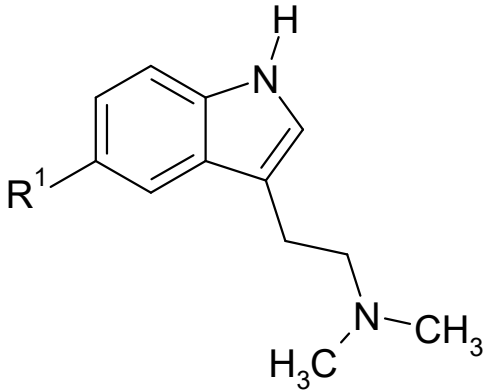
Deriváty N,N-dimethyltryptaminu

R¹

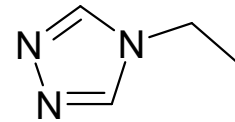

sumatriptan

Imigran®

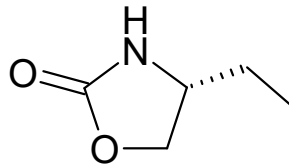

almotriptan

rizatriptan

Maxalt®

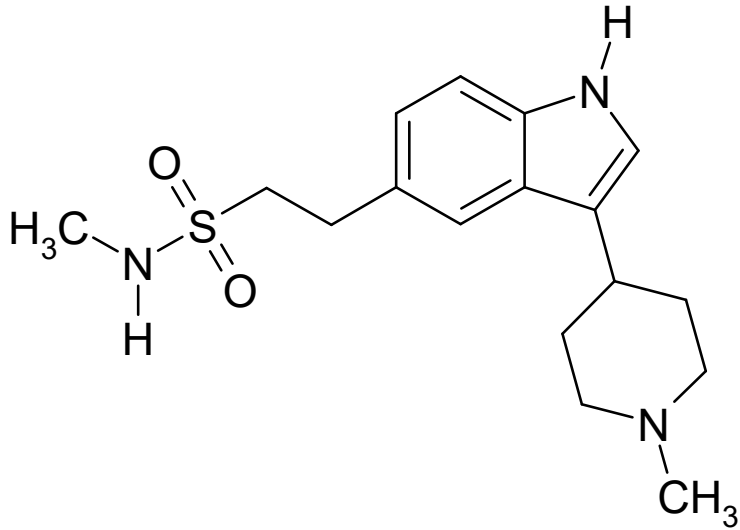

zolmitriptan

Zomig®

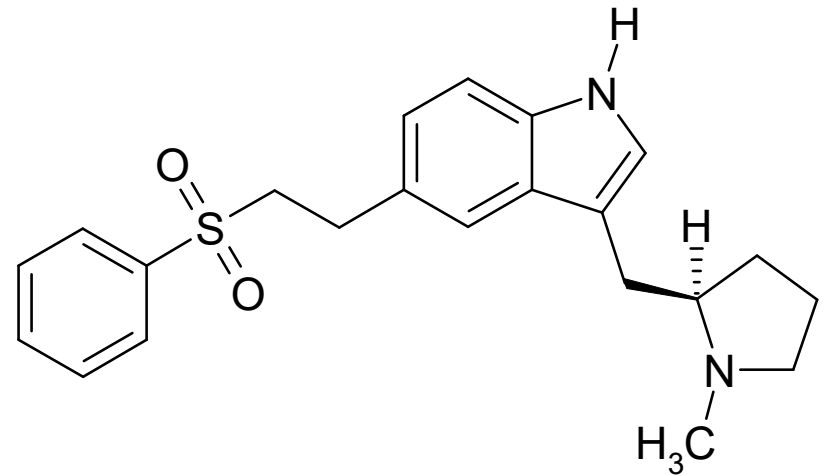
Triptany

Láky, u nichž je terciární aminoskupina součástí cyklu

naratriptan

Naramig®

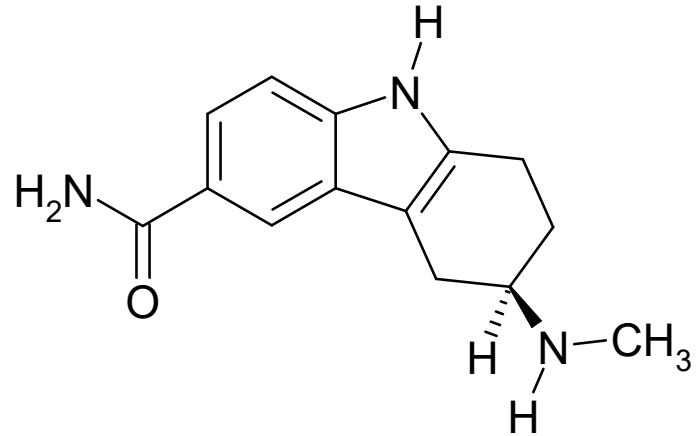

eletriptan

Relpax®

Triptany

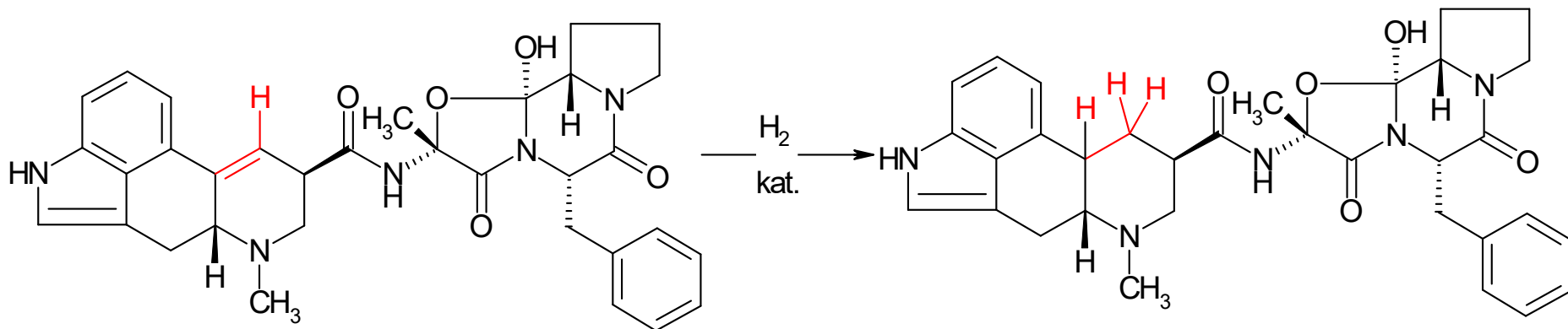
Tricyklická sloučenina se sekundární aminoskupinou

frovatriptan

Allegro®

Námelové alkaloidy

ergotamin

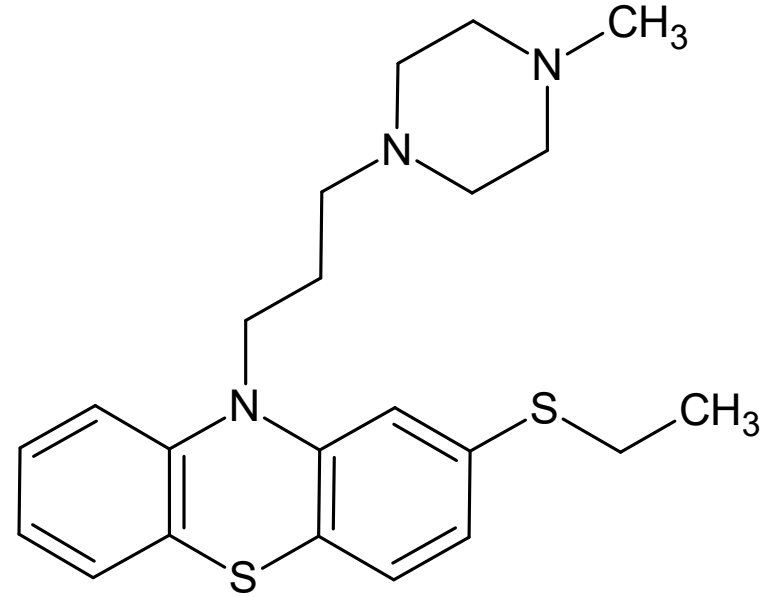
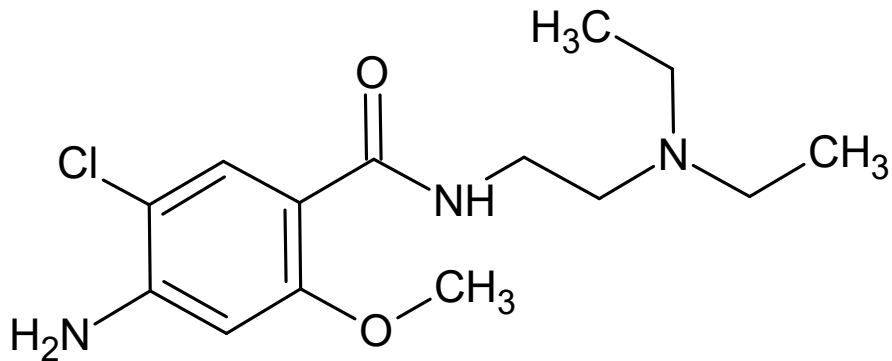
Bellasp® (tartrát; + bell. rad.
alcaloïda + fenobarbital)

dihydroergotamin

(mesylát)
Clavigrenin®, Dihydergot®

- dnes zcela obsolentní (historický význam)
- NÚ: nauzea, vomitus, změny tlaku...

Antiemetika

- antagonisté D_2 receptoru v chemoreceptorové spouštěcí zóně ve 4. mozkové komoře

metoklopramid

Degan®, Cerucal®

- prokinetikum
- cholinerní, serotoninergní (kromě D_2)

thiethylperazin

Torecan® inj, tbl. obd.

Léčiva chronické migrény

Onabotulotoxin

= botulinum toxin typ A pro injekci (*PhEur, ČL: Toxinum botulinicum A ad iniectabile*)

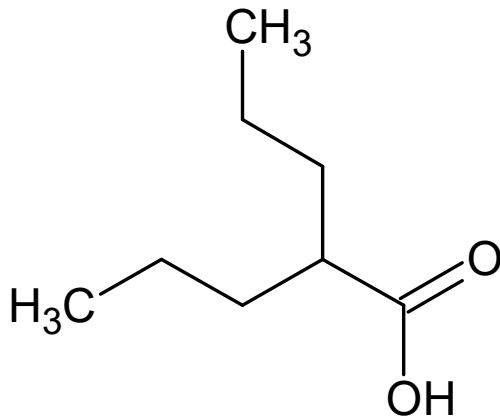
- produkován *Clostridium botulinum* typ A
- M_r 150 000 (dle UniProt 149 426); může být součástí proteinového komplexu o M_r cca 900 000 (150 000 neurotoxin + 130 000 netoxický protein + směs hemagglutininů s M_r 14 000 – 43 000)
- 1296 AK

Onabotulotoxin

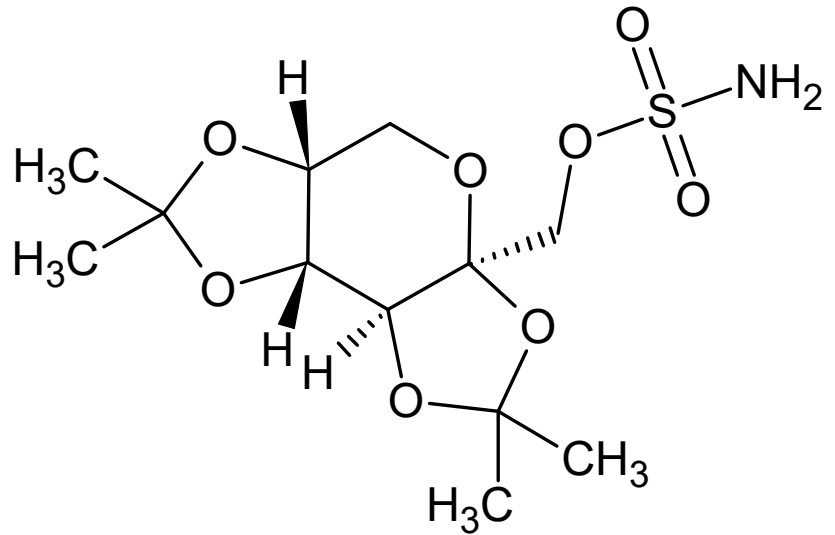
- v klin. studiích podáván 24 týdnů s aplikací injekcí do 31 míst v oblasti čela, spánků, tylní oblasti a krku
- účinnost srovnatelná s topiramátem a divalproexem sodným (směs kys. valproové a valproátu sodného 1 : 1, použ. v USA)
- registrované přípravky nemají v indikacích chronickou migrénu ⇒ event. použití „off-label“

Léčiva chronické migrény
Antiepileptika používaná nebo použitelná pro tento účel

valproová kys.
Convulex®

- potenciátor inhibičního účinku GABA:
  - aktivace dekarboxylasy kys. glutamové
  - inhibice GABA-transaminasy

topiramát
Topamax®

- pravděpodobně blokátor Na⁺ kanálu
- ↑frekvenci, se kterou GABA aktivuje GABA_A receptory

Léčiva chronické migrény

Monoklonální protilátky proti CGRP

CGRP: calcitonin gene related protein = peptid související s genem kalcitoninu

- neuropeptid, který moduluje nociceptivní signalizaci a vasodilatátor spojovaný s patofyziologií migrény
- blokáda aktivace CGRP receptoru brání kaskádě fyziologických dějů spojených s iniciací záchvatů migrény

eptinezumab

- humanizovaná protilátka IgG₁ proti CGRP
- váže se na α i β formy CGRP
- produkována na kvasinkách *Pichia pastoris*

Vyepti® *koncentrát pro infúzní roztok*

- indikován k profylaxi migrény u dospělých, kteří mají nejméně 4 migrenózní dny v měsíci

erenumab

- plně humánní IgG₂ proti CGRP

Aimovig® *předplněná stříkačka/předplněné pero*

- indikace stejná jako předchozí
- podání s.c.

Léčiva chronické migrény Monoklonální protilátky proti CGRP

fremanezumab

- humanizovaná IgG₂ proti CGRP
- vyráběná rekombinantně na ovariálních buňkách křečička čínského

Ajovy® inj. roztok

- indikace stejná jako předchozí
- podání s.c. 225 mg jednou měsíčně / 675 mg každé tři měsíce

galkanezumab

- humanizovaná IgG₄ proti CGRP
- vyráběná rekombinantně na ovariálních buňkách křečička čínského

Emgality® předplněné pero

- indikace stejná jako předchozí
- podání s.c. 120 mg/měs. s úvodní dávkou 240 mg

